

ПОЗАСУДОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ ЗГІДНО З ЄВРОПЕЙСЬКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ ПРО АВТОРСЬКЕ ПРАВО І СУМІЖНІ ПРАВА В ЄДИНОМУ ЦИФРОВОМУ РИНКУ*

Валентина Троцька,
кандидат юридичних наук,
завідувачка сектору суміжних прав
відділу авторського права і суміжних прав
НДІ інтелектуальної власності НАПрН України
ID ORCID: 0000-0002-7579-1877

У статті розглянуто питання позасудового врегулювання спорів, передбачені в Директиві Європейського Парламенту та Ради 2019/790 про авторське право і суміжні права в єдиному цифровому ринку, а також в інструкції до статті 17 цієї Директиви ЄС. Проаналізовано права та обов'язки всіх сторін правовідносин, пов'язані з використанням об'єктів авторського права і суміжних прав у цифровій мережі: правовласників, користувачів, провайдерів. Особливу увагу приділено дослідженню обов'язків провайдерів блокувати доступ та видаляти вказані об'єкти у разі порушення прав. Розглянуто механізм позасудового врегулювання спорів. Вказано на проблемні питання, що можуть виникати в ході практичного застосування положень статті 17 Директиви ЄС. Зроблено огляд національного законодавства у сфері авторського права і суміжних прав у контексті доцільності врахування відповідних норм європейського законодавства.

Ключові слова: авторське право, провайдери, правовласники, користувачі, контент, завантаження, інтерактивне надання доступу до контенту, позасудове врегулювання спорів

Директива Європейського Парламенту та Ради про авторське право і суміжні права в єдиному цифровому ринку [1] (далі — Директива ЄС), прийнята у 2019 році, набрала чинності 7 червня 2021 року. У статті 17 цього документа передбачено положення про дотримання законодавства про авторське право і суміжні права постачальниками послуг обміну онлайн-контентом (*online content-sharing service provider*) (далі — провайдери).

Провайдери повинні блокувати доступ до об'єктів авторського права і суміжних прав (далі — контент) та їх видаляти, якщо дії користувачів з відтворення (далі — завантаження) порушують авторське право і (або) суміжні права. У разі невиконання вимог законодавства провайдери можуть бути притягнуті до відповідальності. Водночас, механізму практичного застосування вказаних норм статті 17 Директиви ЄС не перед-

* Редакція журналу повідомляє про помилку, допущену в журналі № 4 (120) 2021 на стор. 15–24, де повторно опубліковано статтю з номеру журналу № 5 (115) 2020, стор. 26–35. виправляємо це.

бачено. З метою заповнення цієї прогалини 4 червня 2021 року Комісія Європейського Парламенту та Ради ухвалила «Інструкцію до статті 17 Директиви 2019/790 про авторське право і суміжні права в єдиному цифровому ринку» (далі — Інструкція) [2]. У рамках цієї роботи пропонуємо розглянути основні положення Директиви ЄС та Інструкції у контексті правового регулювання відносин між провайдерами, правовласниками та користувачами, а також позасудового механізму врегулювання спорів.

Положення Директиви ЄС знайшли широке обговорення у вітчизняних та іноземних наукових колах. Відомі роботи таких вчених як: Bernd Justin Jütte, Colette Brady, Darragh Larkin, João Pedro Quintais, Giancarlo Frosio, Martin Husovec, Martin Senftleben, Mark Hyland, Rebecca Bert, Stef van Gompel, Ted Shapiro, P. Bernt Hugenholtz, Г. О. Андрощук, Ю. М. Капіца, Л. Литвинова, Л. Ф. Приходько, І. А. Стройко та інші. Однак нові положення механізму позасудового врегулювання спорів у розрізі нещодавно прийнятої Інструкції наразі не досліджувалися. Тому пропонуємо приділити увагу цій темі дослідження.

Метою цієї роботи є здійснення правового аналізу положень Директиви ЄС, Інструкції та визначення особливостей захисту авторського права і суміжних прав за допомогою позасудового механізму врегулювання спорів у нових реаліях розвитку цифрового ринку, а також доцільності врахування відповідних норм у законодавстві України.

Розробка та прийняття Директиви ЄС спричинено потребою у створенні умов для функціонування єдиного цифрового ринку в Євросоюзі в розрізі вільного обміну контентом, без порушення авторського права і суміжних прав. З цією метою в Директиві ЄС визначено права та обов'язки всіх сторін правовідносин, що виникають у цифровому середовищі. Це не перша спроба врегулювання вказаних відносини, а скоріш доопрацювання та уточнення діючих норм. Варто зазначити, що положення,

визначені в статті 17 Директиви ЄС, є спеціальними щодо:

- статті 3 Директиви Європейського Парламенту та Ради 2001/29/ЄС про гармонізацію окремих аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві, згідно з якою встановлено виключні права суб'єктів авторського права і суміжних прав надавати дозвіл на використання об'єктів цих прав у цифровому середовищі (далі — Директива про інформаційне суспільство) [3];
- статті 14 Директиви Європейського Парламенту та Ради 2000/31/ЄС про електронну комерцію, відповідно до якої передбачено підстави для звільнення від відповідальності провайдерів, діяльність яких пов'язана з обміном цифровим контентом [4].

Особливість діяльності провайдерів полягає в їх посередницькій місії. Вони надають доступ до завантаженого користувачами на інтернет-ресурсах контенту, права на який належать правовласникам (наприклад розміщення контенту в Facebook, YouTube тощо). З виникненням відносин кожна зі сторін має права та повинна виконувати обов'язки. Користувачі мають право завантажувати контент і зобов'язані не порушувати авторське право і суміжні права. Правовласникам належать виключні авторські і (або) суміжні права, вони мають право надавати дозвіл чи забороняти неправомірне використання контенту, направляти провайдеру скарги з вимогою про припинення порушення шляхом обмеження доступу або видалення конкретного твору чи іншого охоронюваного об'єкта. При цьому правовласники зобов'язані діяти добросовісно в рамках належних їм прав, надавати необхідну інформацію провайдеру з метою оперативного реагування останнього на скаргу. Провайдери мають право надавати доступ до правомірно завантаженого користувачами контенту. Водночас, вони зобов'язані діяти на підставі отриманого дозволу від правовласників, а також «не

впливати на користувачів, які користуються послугами обміну контентом в мережі Інтернет, для правомірного завантаження та доступу до інформації», «запобігати доступності недозволеного контенту», завантаженого користувачами (п. 66 преамбули до Директиви ЄС). Наведені зобов'язання провайдерів варті уваги та потребують детального розгляду.

До прийняття Директиви ЄС не існувало термінологічної чіткості у законодавстві про авторське право і (або) суміжні права щодо визначення поняття «постачальник послуг обміну онлайн-контентом». У статті 2 (6) Директиви ЄС надано визначення цього терміну, що складається з двох абзаців. У першому власне визначення поняття: «постачальник послуг обміну онлайн-контентом означає провайдера послуг інформаційного суспільства, основною чи однією з основних цілей якого є зберігання та надання громадськості доступу до значної кількості творів чи інших об'єктів, що охороняються, завантажених їх користувачами, організованих і поширюваних з метою отримання прибутку». У другому абзаці перелічено осіб, на яких не поширюються положення Директиви ЄС. Це провайдери сервісів, таких як «некомерційні онлайн-енциклопедії, некомерційні освітні та наукові репозитарії, платформи розробки і спільного використання відкритого програмного забезпечення, провайдери послуг електронних комунікацій, як визначено в Директиві ЄС 2018/1972, торгові онлайн-майданчики, хмарні сервіси для бізнесу і хмарні сервіси, що дозволяють користувачам завантажувати контент для власного використання».

До прийняття Директиви ЄС не існувало чіткості також у питанні, чи здійснює провайдер використання контенту, завантаженого користувачами. Це призводило до правової невизначеності, появи низки спорів, за результатами розгляду яких ухвалено відповідні судові рішення. Наприклад, у справі *L'Oréal SA and Others v. eBay International AG*

and Others суд постановив, що від оператора онлайн-послуг не можна вимагати проведення моніторингу всіх даних клієнтів, щоб запобігти порушенню прав інтелектуальної власності (Judgment of 12 July 2011 (C 324/09, EU:C:2011:474, paragraph 139). У рішенні по справі *Mc Fadden v. Sony Music Entertainment Germany GmbH* суд визнав, що від оператора мережі не можна вимагати відстежувати всю передану інформацію, навіть якщо йдеться про блокування копії музичного твору, ідентифікованого правовласником (Judgment of 15 September 2016 (C 484/14, EU:C:2016:689, paragraphs 25 and 88).

Щоб поставити всі крапки над «і», у статті 17 (1) Директиви ЄС визначено, що провайдер здійснює використання контенту шляхом «повідомлення до загального відома чи доведення до загального відома» публіки контенту в спосіб, за якого представники публіки можуть отримати доступ до такого контенту з будь-якого місця і в будь-який час за їхнім власним вибором. Відтак провайдери повинні отримувати дозвіл від правовласників, зокрема й шляхом укладання ліцензійних договорів про використання на інтернет-сервісах охоронюваного контенту, завантаженого користувачами. Провайдери також можуть отримувати дозвіл від правовласників через організації колективного управління в тих випадках, коли правовласники доручили організації здійснювати колективне управління їхніми майновими правами, у частині використання репертуару, який вони представляють, з урахуванням норм Директиви Європейського Парламенту та Ради 2014/26/ЄС про колективне управління авторським правом і суміжними правами та мультитериторіальне ліцензування прав на музичні твори для онлайн використання на внутрішньому ринку [5]. Правомірним вважатиметься використання контенту, завантаженого на підставі вільної публічної ліцензії, наприклад, ліцензії Creative Com-

АВТОРСЬКЕ ПРАВО ТА СУМІЖНІ ПРАВА

mons, а також контенту, вільне використання якого є можливе без дозволу та без виплати винагороди правовласникам відповідно до законодавства про авторське право і суміжні права (винятки та обмеження).

За приписами статті 17 (4) Директиви ЄС провайдер, який не отримав дозволу (не уклав договору), не вчинив дії щодо припинення порушення авторського права і (або) суміжних прав, нестиме відповідальність, окрім випадків, коли він продемонструє, що:

- а) доклав максимум зусиль для отримання дозволу від правовласника;
- б) доклав відповідно до високих галузевих професійних стандартів усіх зусиль для забезпечення недоступності конкретних творів та інших об'єктів, стосовно яких правовласники надали провайдеру належну і необхідну інформацію;
- в) діяв оперативно після отримання об'рунтованого повідомлення від правовласника, щоб заблокувати доступ або видалити з власного вебсайту твори або інші об'єкти, а також доклав усіх можливих заходів для недопущення їх майбутніх завантажень відповідно до пункту «б».

Як бачимо, загальне формулювання норм, як-то: «доклав максимум зусиль», «відповідно до високих галузевих професійних стандартів», «доклав усіх можливих заходів для недопущення їх майбутніх завантажень», не сприяє їх однозначному розумінню, а відтак і застосуванню в доказовій практиці у разі виникнення спору. У п. 66 преамбули до Директиви ЄС надано уточнення, зокрема, «при оцінці того, чи доклав провайдер ... всі зусилля відповідно до високих галузевих професійних стандартів, варто враховувати, чи зробив провайдер сервісу всі кроки, які здійснив би добросовісний оператор для досягнення результату в справі запобігання доступу до недозволених творів або інших охоронюваних об'єктів на власному вебсайті з урахуванням передової практики в галузі та ефективності вжи-

тих заходів та всіх відповідних факторів, а також принципу пропорційності». Наведені норми також є загальними та нечіткими, що призводить до появи дискусій, зокрема й про зобов'язання провайдерів здійснювати перевірку (моніторинг) контенту, завантаженого користувачами.

Відомо, що після прийняття Директиви ЄС у Європейському суді порушено справу за зверненням Республіки Польща до Європейського Парламенту та Ради про визнання відповідних норм Директиви ЄС незаконними. За результатами розгляду цієї справи суд ухвалив рішення від 15 липня 2021 року, відхиливши позов Республіки Польща (далі — рішення суду). Розглядаючи порушене у справі спірне питання про здійснення моніторингу провайдерами, суд зазначив таке.

На провайдерів не може поширюватися «загальне зобов'язання ... контролювати інформацію, яку вони передають або зберігають», «Інтернет залишиться вільним і відкритим доменом» (п. 105 рішення суду) [6]. Водночас, дії провайдерів повинні запобігати поширенню контенту, завантаженого з порушенням авторського права і суміжних прав, не перешкоджаючи при цьому доступу до правомірно відтворюваного контенту (п. 191 рішення суду). Отож провайдери повинні бути обачними у прийнятті ними відповідних рішень. Особливо це актуально, коли спірне питання стосується необхідності захисту авторського права і (або) суміжних прав у цифровій мережі, з одного боку, та дотримання основоположних прав людини на вільний доступ до інформації, свободи слова та критики, з іншого. У судовому рішенні зазначено, що «в новому режимі «надмірного блокування» існує значний ризик обмеження доступу до правомірного контенту. З одного боку, провайдери зацікавлені в забезпеченні доступу до інформації, наповненні та поширенні контенту, а не його видаленні, а з іншого — змушені блокувати доступ, видаляти контент у разі появи будь-якого сумніву щодо пра-

вomisності завантаженого контенту, зважаючи на положення Директиви ЄС про їх відповідальність. До того ж провайдери можуть, щоб знизити ризик відповідальності, блокувати доступ до всього контенту, який може порушувати права, включаючи правомірно завантажений контент, зокрема й той, на який поширюються винятки та обмеження в авторському праві і суміжних правах. Використання інструментів автоматичного розпізнавання контенту збільшує цей ризик. Тому існує потреба в забезпеченні достатніх гарантій для провайдерів та користувачів з метою мінімізації вказаних ризиків. Наведені висновки, зазначені в судовому рішенні, намагалися врахувати в ході розробки Інструкції.

Згідно зі статтею 17 Директиви ЄС та положеннями Інструкції провайдери повинні створити ефективний і оперативний механізм розгляду скарг та відшкодування збитків, доступний для користувачів їхніх сервісів у випадках виникнення спорів з приводу обмеження доступу до завантаженого ними контенту, або його видалення. Користувачі повинні мати можливість оскаржувати рішення провайдерів про блокування доступу до контенту або видалення. Провайдери при блокуванні повинні обмежуватися завантаженнями, що явно порушують авторське право і (або) суміжні права. Якщо ж завантаження контенту не є таким, однак правовласники заперечують проти його поширення, воно може бути предметом *ex post* перевірки не в автоматичному режимі, а за участю людини.

У розділі III Інструкції надано роз'яснення, що розгляд скарг покладається на провайдерів, які повинні оперативно на них реагувати «в розумні строки» залежно від специфіки та складності кожного випадку. При цьому варто враховувати таке.

По-перше, провайдери не зобов'язані здійснювати перевірку інформації, зазначеної в скарзі, тому відповідальність за достовірність інформації покладається на правовласника. По-друге, провай-

дери повинні забезпечити неупереджений розгляд скарг. По-третє, для виконання наведених норм провайдери повинні мати достатні людські, технічні та фінансові ресурси, оскільки повинні оперативно реагувати на скарги, розділяючи контент на правомірно чи неправомірно завантажений.

Якщо провайдер прийняв рішення заблокувати доступ до контенту або через видалення контент залишається недоступним, користувачі, які не погоджуються з таким рішенням, мають право його оскаржити. Для цього запропоновано застосовувати механізм позасудового відшкодування збитків та врегулювання спорів.

Згідно зі статтею 17 (9) Директиви ЄС «держави-члени ЄС повинні забезпечити наявність механізму позасудового відшкодування збитків для врегулювання спорів. Запровадження таких механізмів повинно сприяти неупередженому врегулюванню спорів...» Механізм повинен бути простим, ефективним, оперативним та безкоштовним для користувачів. Рішення повинні прийматися неупереджено. Провайдерам рекомендується розробити прості онлайн-форми для заповнення користувачами і відправлення для розгляду спору.

Перевагами застосування позасудового врегулювання спору є:

- 1) оперативність вирішення спору;
- 2) економічність у порівнянні з процедурою судового вирішення спору;
- 3) можливість запобігти виникненню подібних спорів чи конфліктів у майбутньому.

Водночас, наведені норми статті 17 (9) Директиви ЄС мають недоліки, що можуть проявлятися в ході практичного їх застосування.

Зокрема задекларовано, що оскарження користувачем рішення провайдера повинно бути безкоштовним. Однак ні в Директиві ЄС, ні в Інструкції не зазначено, хто відшкодуватиме витрати, понесені при підготовці рішень і проведенні розгляду справи. Не приділено належної уваги в Директиві ЄС

також Інструкції й порядку, розміру та строків відшкодування збитків. Не надано чіткої відповіді на питання, чи буде рішення про блокування доступу до контенту, його видалення обмежуватися виключно територією відповідної держави-члена ЄС, або поширюватиметься й на інші території з огляду на транскордонність мережі Інтернет. Залишилося не розкритим питання, який характер матимуть рішення, видані особою, що здійснює позасудове врегулювання спорів. Чи будуть вони мати рекомендаційний або обов'язковий характер для осіб-учасників спору.

Окрім того, не визначено статус особи, яка матиме повноваження на вирішення відповідних спорів у позасудовому порядку: установа, комісія, організація чи інша юридична чи навіть фізична особа. У Інструкції лише зазначено, що «механізм позасудового врегулювання спорів може бути вже існуючим, але з відповідним досвідом для вирішення спорів у сфері авторського права». З наведеного випливає, що в країнах, де вже існують відповідні організації, вони можуть продовжувати діяльність, виконуючи повноваження, визначені в Директиві ЄС. Наприклад, в Іспанії, згідно з внесеними змінами до законодавства про права інтелектуальної власності у 2018 році, діє Комісія з питань авторського права (Copyright Commission) [7] як адміністративний орган. У Фінляндії діє Рада з питань авторського права (Copyright Council), склад якої призначається урядом [8]. Рада розглядає скарги, видає рекомендаційні висновки в справах, що стосуються питань застосування законодавства про авторське право.

Звісно, законодавець при розробці вказаних норм намагався не обмежувати свободу держав-членів ЄС у виборі порядку позасудового врегулювання спорів, зокрема й осіб, які будуть здійснювати відповідні повноваження.

За відсутності правової визначеності в Директиві ЄС виникає питання, чи можливе врегулювання спорів відповід-

но до статті 17 (9) Директиви ЄС та Інструкції в рамках посередництва, наприклад, альтернативного вирішення спорів шляхом медіації. Як правило, застосування такого механізму передбачає звернення учасників спору до незалежної третьої особи, згоду сторін відповідно до укладеного договору, їх примирення, виплату відшкодувань витрат, здійснених для підготовки і проведення медіації, а також виплату винагороди відповідно до договору. Наведене не узгоджується з нормами статті 17 (9) Директиви та Інструкції про позасудове врегулювання спорів. Зокрема, користувач звертається не в договірному порядку, а із заявою на дії провайдера з блокування контенту. До того ж оскарження рішення провайдера, на відміну від медіації, повинно бути безкоштовним для користувача. Варто зазначити, що в Директиві ЄС окремо передбачена можливість застосування альтернативного вирішення спорів, зокрема й шляхом медіації. Однак це стосується вирішення суперечок, пов'язаних із зобов'язанням договірних сторін стосовно забезпечення прозорості та механізму коригування положень договорів щодо виплати додаткової справедливої винагороди авторам, виконавцям (ст. 18–21 Директиви ЄС).

У будь-якому випадку позасудовий механізм врегулювання спору не повинен «позбавляти користувача правового захисту, передбаченого національним законодавством, без шкоди для прав користувачів на ефективні засоби правового захисту. Зокрема, держави-члени ЄС повинні гарантувати, що користувачі мають доступ до суду чи іншого відповідного судового органу» (ст. 17 (9) Директиви ЄС). Однак спори, пов'язані із застосуванням винятків та обмежень в авторському праві і суміжних правах, повинні розглядатися в судовому порядку. У ході вирішення цих спорів необхідно «особливу увагу» приділяти забезпеченню ефективного балансу публічних і приватних інтересів. Правовласники мають право оскаржувати дії чи бездіяльність у суді, зокрема, на підставі

статті 8 (3) Директиви 2001/29 про інформаційне суспільство. Державні члени Євросоюзу повинні забезпечити можливість праволодільців подати заяву про застосування забезпечувальних заходів щодо посередників, послуги яких використовує третя особа для порушення авторських або суміжних прав (ст. 8 (3) Директиви 2001/29 про інформаційне суспільство).

Із прийняттям змін у 2017 році до Закону України «Про авторське право і суміжні права» (далі — Закон) визначено порядок припинення порушень з використанням мережі Інтернет. Позасудового врегулювання спору не передбачено, хоча й не заборонено. Згідно зі статтею 52-1 цього Закону дії провайдера з блокування доступу до контенту та його видалення є заходами для попередження, припинення порушення до подачі позову до суду правовласником, протягом визначеного в Законі строку для вирішення спору з користувачем, яким завантажено спірний твір чи інший охоронюваний об'єкт. Постачальник послуг хостингу відновлює доступ до об'єкта, якщо правовласник не надав йому підтвердження відкриття судового провадження про захист його прав на об'єкт авторського права і (або) суміжних прав, щодо якого подавалася заява про припинення порушення (ч. 10 ст. 52-1 Закону). На відміну від наведених норм Закону, згідно зі статтею 17 (9) Директиви ЄС та положеннями Інструкції доступ до заблокованого контенту може бути відновлено за результатами розгляду звернення користувача на підставі позасудового врегулювання спору, тобто без звернення до суду. Наведені європейські норми варті уваги та потребують подальшого

дослідження в розрізі застосування позасудових механізмів врегулювання спорів, що виникають у цифровому середовищі.

Висновки. Норми Директиви Європейського Парламенту та Ради 2019/790 про авторське право і суміжні права в єдиному цифровому ринку спрямовані на досягнення ефективного балансу між інтересами та правами всіх сторін правовідносин, що виникають у цифровій мережі — правовласників, користувачів та провайдерів. Задля цього в Директиві ЄС уточнено права та обов'язки кожної сторони. Для роз'яснення практичного застосування норм Директиви прийнято «Інструкцію до статті 17 Директиви 2019/790 про авторське право і суміжні права в єдиному цифровому ринку».

Уперше в законодавстві про авторське право і суміжні права ЄС акцентовано увагу на можливості та доцільності позасудового врегулювання спорів, що виникають між провайдерами, користувачами та правовласниками. Водночас, не надано чіткої відповіді на окремі питання, як-от: статус особи, яка матиме повноваження на вирішення відповідних спорів; характер рішень, прийнятих такою особою; порядок, розмір та строки відшкодування збитків; транскордонне застосування прийнятих рішень. Вважається, що відповіді на зазначені питання можливо буде отримати в процесі практичного застосування норм Директиви ЄС, зокрема й при ухваленні рішень у позасудовому порядку врегулювання спорів. ●

Список використаних джерел / List of references

1. *Directive 2019/790/ EU of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on copyright and related rights in the Digital Single Market.*
URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/790/oj>.

2. *Communication from the Commission, «Guidance on Article 17 of Directive 2019/790 on Copyright in the Digital Single Market»* URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0288>.
3. *Directive № 2001/29/ EU of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society. Official Journal L 167, 22/06/2001 P. 0010 – 0019.*
4. *Directive 2000/31/ EU of the European Parliament and of the Council of 8 June 2000 on certain legal aspects of information society services, in particular electronic commerce, in the Internal Market* URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32000L0031>.
5. *Directive 2014/26/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on collective management of copyright and related rights and multi-territorial licensing of rights in musical works for online use in the internal market* URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32014L0026>.
6. *Case C 401/19 Republic of Poland v. European Parliament, Council of the European Union. Provisional text OPINION OF ADVOCATE GENERAL SAUGMANDSGAARD ØE delivered on 15 July 2021* URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62019CC0401>.
7. *Paloma Bru. New laws in Spain provide for out-of-court enforcement of copyright.* URL: <https://www.pinsentmasons.com/out-law/news/spain-out-of-court-copyright-enforcement>.
8. *Availability of Alternative Dispute Resolution Mechanisms Report on Piloting in Finland* URL: https://www.cupore.fi/images/tiedostot/pilottitutkimusraportit/pilottireport_ds10_availabilityofalternativedisputeresolutionmechanisms.pdf.

Надійшла до редакції 18.06.2021 року

Trotska V. Out-of-court settlement of disputes in accordance with European copyright and related rights in the Digital Single Market. The article is devoted to the study of the norms of Directive 2019/790 of the European Parliament and of the Council on copyright and related rights in the Digital Single Market, and Guidance on Article 17 of Directive 2019/790 on Copyright in the Digital Single Market.

The purpose of this article is to conduct a legal analysis of the EU Directive and Guidance, and determine the features of protection of copyright and related rights through out-of-court settlement of disputes, in the new realities of digital market development, and the feasibility of considering the relevant norms in the legislation of Ukraine.

Article 17 of this EU Directive and the provisions of the reference are analysed in details.

Rights and obligations of all participants in legal relations arising in the digital environment are considered: rightholders, users, online content-sharing service providers (hereinafter — providers).

The definition of the new term «online content-sharing service providers», proposed in the EU Directive, has been explored. It is stated that providers have the right to provide access to legal content, uploaded by users. At the same time, they are obliged to act based on the permission received from the rightholders, do not affect on users who are using the online content-sharing services in order to legal upload and access to information, to prevent the availability of unauthorized content, uploaded by users.

In the article explores the norms about out-of-court mechanisms of compensation for damage and the settlement of disputes. Its advantages are defined. The disadvantages that may arise in the practical application of the norms are indicated.

In particular, in the Article 17 of the EU Directive and the Guidance do not provide a clear answer to certain questions, such as the status of the person who will have the authority to resolve the relevant disputes; what will be the decisions made by such a person; the procedure, amount and terms of compensation for damages; cross-border application of decisions.

A comparison is made between the norms of the legislation of Ukraine on copyright and related rights and the relevant norms of European legislation. It is noted that in the Law of Ukraine «On Copyright and Related Rights» there is a procedure for termination of infringements of copyright and related rights on the Internet by providers. Out-of-court settlement of disputes is not provided for, but it is not prohibited. The provider restores access to the object if the right holder has not provided him with confirmation of the opening of legal proceedings to protect his rights to the object of copyright and (or) related rights, in respect of which the application for termination of the violation was filed.

Unlike the provisions of the Law, according to Art. 17 (9) of the EU Directive and the Guidance, the user can appeal the decision of the provider to block, delete content. Access to content can be restored based on out-of-court settlement of the dispute, i.e., without going to court.

It is concluded that these European standards are noteworthy and need further study in the context of the application of out-of-court mechanisms of the settlement of disputes that arise between rightsholders, users and providers in the digital environment.

Keywords: copyright, providers, rightsholders, users, content, downloads, interactive access, out-of-court settlement of disputes.